

Aansprakelijkheid als bestuurder of als adviseur?

September 14, 2017

Op 12 oktober 2016 heeft de Rechtbank Midden-Nederland een opvallende uitspraak gedaan met betrekking tot de aansprakelijkheid van bestuurders van een assurantiebedrijf¹. De relevante feiten zijn (hopelijk) nogal atypisch.

De heren Thomas van Gool en Bart van Gool gaven samen als bestuurders leiding aan Assurantiebedrijf Van Gool. Het Assurantiebedrijf was een assurantietussenpersoon en handelde tevens als intermediair van SNS regio bank (SNS). In die laatste hoedanigheid heeft het Assurantiebedrijf op 19 september 2010 met de heer Vogels en zijn echtgenote een “deposito-overeenkomst” gesloten (de aanhalingstekens zijn van belang) Op grond van de deposito-overeenkomst heeft Vogels € 200.000,- gestort op een rekening bij SNS die - let wel - op naam stond van het Assurantiebedrijf. Op dat moment verkeerde het Assurantiebedrijf al in financiële moeilijkheden, waardoor het bijvoorbeeld gedwongen werd te lenen bij vrienden en familie van Van Gool.

Ruim een jaar later, op 22 september 2011, sloten het Assurantiebedrijf en Vogels twee nieuwe overeenkomsten: een “verlenging levering-overeenkomst” en een “levering-overeenkomst”. Deze overeenkomsten vervingen de deposito-overeenkomst uit 2010. De overeenkomsten van 22 september 2011 hadden, zo volgt uit het vonnis, sterk het karakter van een leningsovereenkomst.

De gesprekken in 2010 waren namens het Assurantiebedrijf gevoerd door Bart van Gool. De deposito-overeenkomst was namens het Assurantiebedrijf ook enkel door Bart ondertekend. De twee overeenkomsten uit 2011 werden eveneens alleen door Bart van Gool met Vogels besproken, maar wel door zowel Bart als Thomas van Gool namens het Assurantiebedrijf getekend.

Niet lang daarna, op 1 januari 2012, beëindigde het Assurantiebedrijf haar feitelijke bedrijfsactiviteiten. Tot medio 2013 voldeed het Assurantiebedrijf nog aan haar verplichtingen jegens Vogels. Uiteindelijk is het Assurantiebedrijf op 19 augustus 2014 failliet. Na het faillissement van het Assurantiebedrijf sprak Vogels de bestuurders Van Gool aan en vorderde Vogels vergoeding van de geleden schade, die uit de niet terugbetaalde geldsom bestaat. Beide bestuurders zijn in eerste instantie bij verstek veroordeeld. Van hen is Thomas van Gool tijdig in verzet gekomen. De voor de rechtbank gevoerde procedure heeft derhalve enkel betrekking op het handelen van Thomas van Gool (die de overeenkomst uit 2010 niet had ondertekend). De grondslag van de vordering van Vogels was een op onrechtmatige daad gebaseerde bestuurdersaansprakelijkheid.

Het oordeel nader bekeken:

Allereerst overwoog de rechtbank dat Vogels dacht dat hij een deposito-overeenkomst had gesloten waarbij zijn geld op een depositorekening bij SNS zou worden gestort. De overeenkomsten hadden echter sterk het karakter van een leningsovereenkomst (de bedragen werden immers gestort op een SNS depositorekening van het Assurantiebedrijf). Hieruit blijkt dat Vogels onvoldoende en onjuist is geïnformeerd. De rechtbank oordeelde dat adequate

informatievoorziening in een situatie waarbij een lening wordt verkregen van een klant essentieel is.

Daarnaast oordeelde de rechtbank dat het bestuur van het Assurantiebedrijf een extra verantwoordelijkheid had om na te gaan of Vogels begreep dat hij geld uitleende aan het Assurantiebedrijf, en wel omdat financieel advies onderdeel uitmaakte van de activiteiten van het Assurantiebedrijf (de rechtbank verwijst op dit punt naar een “zorgplicht”). Specifiek ten opzichte van Thomas van Gool overwoog de rechtbank dat hij wist van de benarde situatie van het Assurantiebedrijf, hij wist dat Vogels een bestaande klant was en dat Vogels na het sluiten van de overeenkomsten de grootste financier van het Assurantiebedrijf zou worden. Desalniettemin heeft hij zonder het stellen van kritische vragen over de onduidelijke tekst van de overeenkomsten (zo komt het woord ‘lening’ in geen van de overeenkomsten voor), de overeenkomsten uit 2011 “blind” getekend en het geld in ontvangst genomen. Dit acht de rechtbank persoonlijk ernstig verwijtbaar en dus is Thomas van Gool aansprakelijk voor de schade van Vogels.

Op basis van de genoemde feiten lijkt het oordeel dat Thomas van Gool aansprakelijk is zonder meer terecht. Vanuit juridisch perspectief is nog wel interessant of hij nu (uitsluitend) als bestuurder van het Assurantiebedrijf aansprakelijk wordt geacht, of (ook) vanwege zijn handelen (of niet ingrijpen) als financieel adviseur. In het eerste geval is zonder meer vereist dat Thomas van Gool een ernstig persoonlijk verwijt kan worden gemaakt, in het tweede geval kan een “gewoon” persoonlijk verwijt volstaan. De onduidelijkheid ontstaat omdat de rechtbank verwijst naar een zorgplicht - en die kennen wij vooral uit de beroepsaansprakelijkheid.

Het is ons niet bekend of appel is ingesteld.

1. Rechtbank Midden-Nederland 12 oktober 2016, JOR 2017/87↩

Your Key Contacts

Krijn Hoogenboezem
Partner, Amsterdam
D +31 20 795 31 80
krijn.hoogenboezem@dentons.com

Frans Crul
Associate, Amsterdam
D +31 20 795 36 28
M +31 6 50 27 26 88
frans.crul@dentons.com